

EKONOMİK GÖRÜNÜM

EKONOMİ POLİTİKALARI GENEL BAŞKAN YARDIMCILIĞI
Eylül 2012, No: 41

Bu sayıda;

2012 II. Üç Ay GSYH verileri;

Temmuz sanayi üretim verileri,

Temmuz ödemeler dengesi rakamları değerlendirilmiştir.

Yönetici Özeti

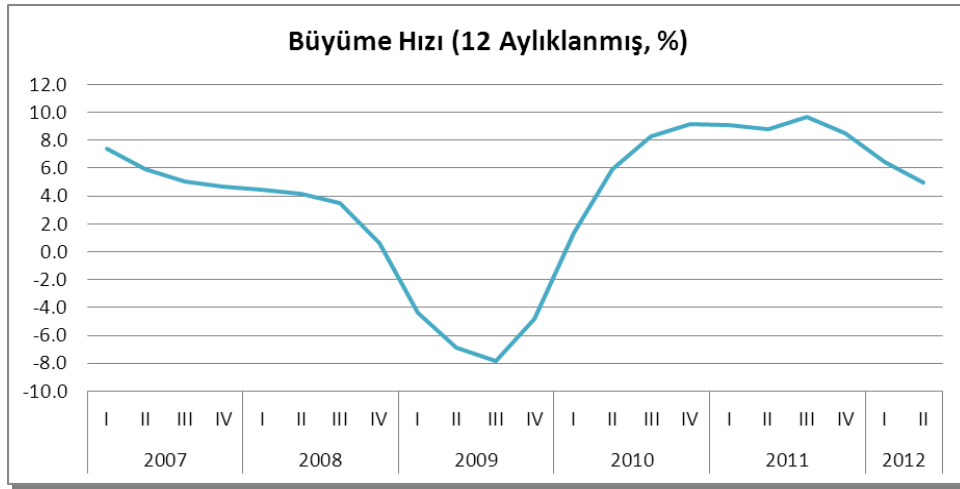
- 2012'nin ikinci üç ayında büyüme beklentilerden düşük çıktı. Piyasa ikinci üç ayda % 3,3 büyüme beklerken, gerçekleşme bunun 0,4 puan altında kaldı ve büyüme hızı % 2,9 oldu. Diğer yandan ilk üç ayda % 6,5 olan 12 aylık GSYH büyümesi, ikinci üç ayda % 4,9'a düştü.
- **2012'nin ilk yarısında ise GSYH' nin artış hızı % 3,1 olarak gerçekleşti. Geçtiğimiz yılın aynı döneminde ekonomide % 10,5'lik bir büyüme olduğu düşünüldüğünde bunun sert bir iniş olduğu açık.**
- **Bu yıl için % 4 olan resmi büyüme hedefinin tutması için yılın ikinci yarısında büyümenin % 4,8 olması gerekiyor.**
- **Uluslararası karşılaştırmalar da ekonomideki sert inişi doğruluyor. Nitekim geçtiğimiz yılın ikinci üç ayında dünyada en yüksek 4. büyüme hızını yakalayan Türkiye, bu yılın aynı döneminde 20. sıraya kadar düştü.**
- **Bu yılın ikinci üç ayında vatandaşların tüketimleri ve özel kesimin yatırımları 2009'daki krizden bu yana ilk kez düştü.** Vatandaş tüketimini geçen yılın aynı dönemine göre, % 0,5 kısarken, özel kesimin yatırımları da % 7,9 azaldı.
- İkinci üç ayda tarım, sanayi ve hizmetler sektörlerinde sırasıyla % 3,5, % 3,6 ve % 3,2 oranlarında büyüme gerçekleşirken, inşaat sektöründeki büyümenin aynı dönemde % 0,4 seviyesinde kaldığı dikkati çekiyor. Bu rakamlar tüm sektörlerin gelişim hızında bir yavaşlama olduğunu, ancak inşaat sektöründeki yavaşlamanın çok daha sert olduğunu ortaya koyuyor.
- **Sonuç olarak Türkiye ekonomisi yılın ikinci üç ayında da yavaşlamaya devam etmiştir. İnişin sert bir iniş olduğu ortadır. Rakamlar iç talepte birinci üç ayda kaydedilen durgunluğun, ikinci üç ayda daralmaya dönüştüğünü göstermektedir. Dış talepteki artış ise ekonominin tamamında yaşanacak bir daralmanın önüne geçmiştir.**
- **Tüm bunlar AKP'nin ülkeyi içine soktuğu çıkmazı göstermektedir.**
- **Son seçimden önce AKP'nin vatandaşlarımızın gelirini artırmadan sıcak parayla borcunu artırarak iç talebi canlandırma stratejisi cari açığın sürdürülemez seviyelere ulaşmasına neden olmuştur.**

- Seçimden sonra ise cari açığı kontrol altına alma çabası ekonomiyi hızla yavaşlatmıştır. Bunun sonucunda geliri artmayan vatandaşın borç yükü artmış, vatandaş borcunu kapatabilmek için harcamalarını kısmıştır. Buna ek olarak ekonomi yönetiminden farklı sesler gelmeye başlayınca, güven veren bir program da ortada olmayınca şirketler de yatırımlarını kısmış, ekonomideki yavaşlama daha da hızlanmıştır.
- **Temmuz'da sanayi üretimi beklentilerin (% 2,3) üzerinde artış gösterdi. Geçen yılın aynı ayına göre sanayi üretimi % 3,4 arttı.** Mevsim ve takvim etkisinden arınmış üretim ise bu yıl içinde en yüksek artışını Temmuz'da gösterdi. Mevsim ve gün etkisinden arınmış sanayi üretimi Temmuz ayında % 1,7 artış gösterdi.
- Temmuz'da sanayi üretimindeki yüksek artış; kapasite kullanımı sürekli düşerken, altın hariç ihracat gerilemeye başlamışken, iç talep ve tüketimde bir toparlanma yok iken, izaha muhtaç bir artıştır.
- **Temmuz ayı ödemeler dengesi rakamları ekonomideki yavaşlama ve altın ticaretinin etkisiyle cari açığındaki düzelmenin devam ettiğini göstermektedir.**
- **Cari açık yılın ilk yedi ayında, geçen yılın aynı dönemine göre, 15,7 milyar dolar gerileyerek 34,5 milyar dolara inmiştir. Cari açığındaki bu düzelmenin yaklaşık 4 milyar doları altın ticaretinden (altın ihracı-ithali) kaynaklanmıştır. Diğer ifadeyle ilk yedi ayda cari açığındaki her dört dolarlık düzelmenin 1 doları altın ticaretinden gelmiştir.**
- Cari açığın finansmanında borç ve spekülasyon nitelikli kaynak girişleri ağırlığını korumaktadır. Geçtiğimiz yılın ilk yedi ayında banka borçlanmasının toplam finansman içindeki payı % 13 iken, aynı rakam şimdi % 27'dir. Yine portföy hesabından giren sıcak paranın toplam finansman içinde aldığı pay geçtiğimiz yılın ilk yedi ayında % 33 iken şimdi aynı oran % 38 olmuştur.
- **Rakamlar cari açığın finansmanındaki kırılganlığın devam ettiğini göstermektedir.**
- **Cari açığı iç talebi kısarak ve altın ticaretinin yaptığı katkıyla düşürmenin sınırlarına gelinmiştir. Nitekim bazı bakanlar ve iş âlemi seslerini yükseltmeye başlamışlardır. Talebi canlandırmak için para politikasına başvurmak bugüne kadar azaltılmaya çalışıldığı söylenen kırılganlıkları yeniden artıracaktır.**

- Türkiye büyüme cari açık sarmalından dünyada beklenen üçüncü parasal genişlemeye umudunu bağlayarak çıkamaz. Yapılması gereken küresel sermaye hareketlerinin sanayinin rekabet gücünü tahrip etmesini önleyecek tedbirleri almak, dış ticarete konu malları üreten sektörlerin rekabet gücünü artırmak, cari açığın finansman kalitesini artıracak tedbirleri uygulamak ve yapısal önlemlerle bütçenin esnekliğini artırmaktır.
- Bu kapsamda, büyük beklentilerle kamuoyuna lanse edilen yeni teşvik paketinin yurtiçine doğrudan yabancı yatırım çekme konusunda umulan etkiyi yaratmadığı görülmektedir. Bu yılın ilk yedi ayında yabancı yatırımcıların aldığı teşvik belgesi sayısı geçen yılın aynı döneminin % 19 altındadır. Aynı dönemde teşvike konu yabancı sabit sermaye tutarı ise % 55 gerilemiştir.
- AKP yanlış dış politikasıyla Türkiye'nin jeopolitik risklerinin artmasına neden olmuştur. Riski artan bir bölgeye yabancı yatırımcıların gelmesi mümkün değildir. Yine ekonomide güven ve istikrar olmadan Türkiye'nin bir yatırım üssü olması hayaldir. Güven ve istikrar için her şeyden önce kanunlara saygılı bir iktidara ihtiyaç vardır. Oysa AKP hükümetinin yasa tanımazlığı had safhaya ulaşmıştır.
- AKP, kendi döneminde çıkardığı bütçe sürecine ilişkin hükümleri düzenleyen 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nu çiğnemeye devam etmektedir. Bu, geçtiğimiz yıl yayımladığı bir KHK ile getirdiği süre uzatımına rağmen gerçekleşmektedir.
- Kanunun, KHK ile değiştirilen, 16. Maddesine göre Bakanlar Kurulunun en geç Eylül ayının ilk haftası sonuna kadar Orta Vadeli Programı (OVP) Resmi Gazetede yayımlaması gerekmektedir. Eylül ayının üçte biri bitmesine karşın OVP halen ortada yoktur.
- Bir programı bile zamanında çıkarma becerisini gösteremeyen iktidarın Türkiye'ye doğrudan yatırımları çekmesi ve cari açığın finansman kalitesini artırması mümkün değildir.

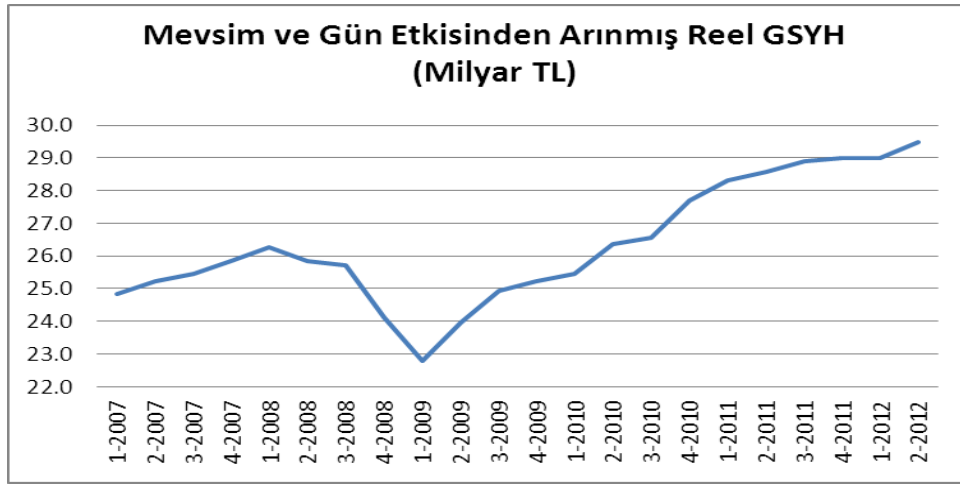
Ekonomideki iniş beklentilerden daha sert...

- **2012'nin ikinci üç ayında büyüme beklentilerden düşük çıktı. Piyasa ikinci üç ay için % 3,3 büyüme beklerken, gerçekleşme bunun 0,4 puan altında kaldı ve ikinci üç ayda büyüme % 2,9 oldu. Diğer yandan ilk üç ayda % 6,5 olan 12 aylık GSYH büyümesi, ikinci üç ayda % 4,9'a düştü.**
- TÜİK, büyüme verilerinde güncellemelere de gitti. İlk üç ayda % 0,4 daralan mevsim ve gün etkisinden arınmış GSYH, güncellemeyle birlikte % 0,1 daralmaya döndü. Yine ilk üç ay için % 3,2 olarak açıklanan büyüme hızı güncellemeyle % 3,3'e çıktı.

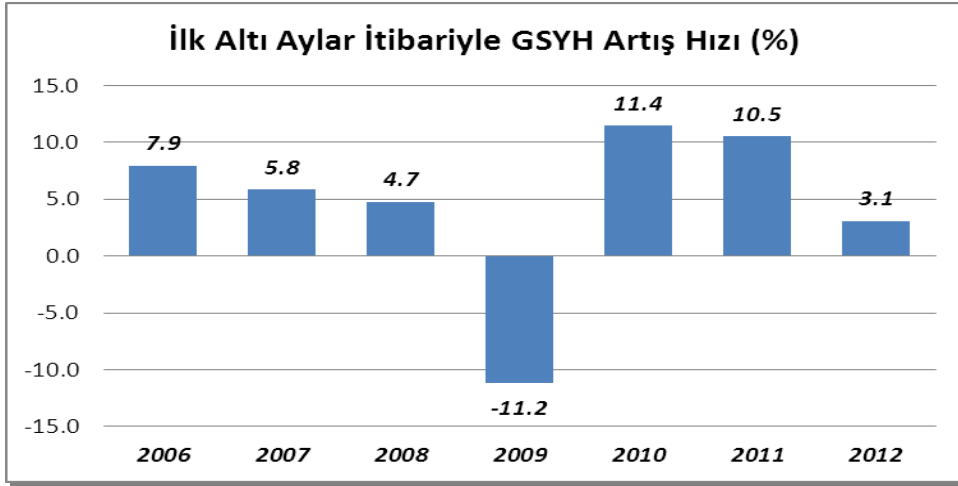
Kaynak: TÜİK

- Yılın ikinci üç ayında mevsim ve gün etkisinden arınmış GSYH ise, ilk üç aya göre, % 1,8 artış gösterdi.

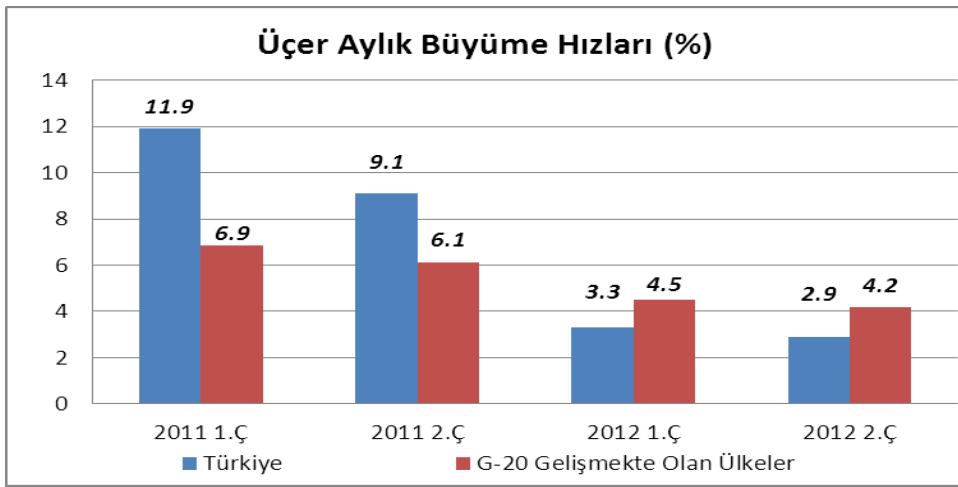
Kaynak: TÜİK

- Böylece 2012'nin ilk yarısında GSYH, geçen yılın aynı dönemine göre, % 3,1 büyüdü. Geçtiğimiz yılın aynı döneminde ekonomide % 10,5'lik bir büyüme olduğu düşünüldüğünde ekonomide sert bir iniş olduğu oldukça açık. Bu yıl için % 4 olan resmi büyüme hedefinin tutması için yılın ikinci yarısında büyümenin % 4,8 olması gerekiyor.

Kaynak: TÜİK

- Uluslararası karşılaştırmalar da sert inişi doğruluyor. Nitekim geçtiğimiz yılın ikinci üç ayında dünyada en yüksek 4. büyüme hızını yakalayan Türkiye, bu yılın aynı döneminde açıklanan veriler çerçevesinde 20. sıraya kadar düştü¹.
- Yine geçtiğimiz yılın birinci ve ikinci üç aylarında G-20'nin gelişmekte olan ülkelerinden daha hızlı bir büyümeyi yakalayan Türkiye, bu yılın aynı dönemlerinde ise G-20 ortalamasının altında bir büyümeye razı oldu.

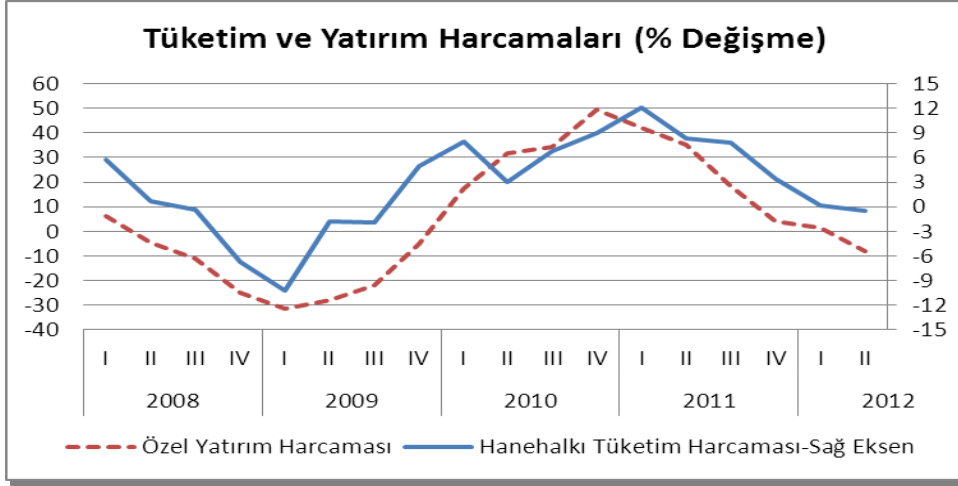

Kaynak: Tradingeconomics, (2012 Q2'de Arjantin'in büyüme verisi dahil değildir)

¹ Kaynak: <http://www.tradingeconomics.com/gdp-growth-rates-list-by-country>

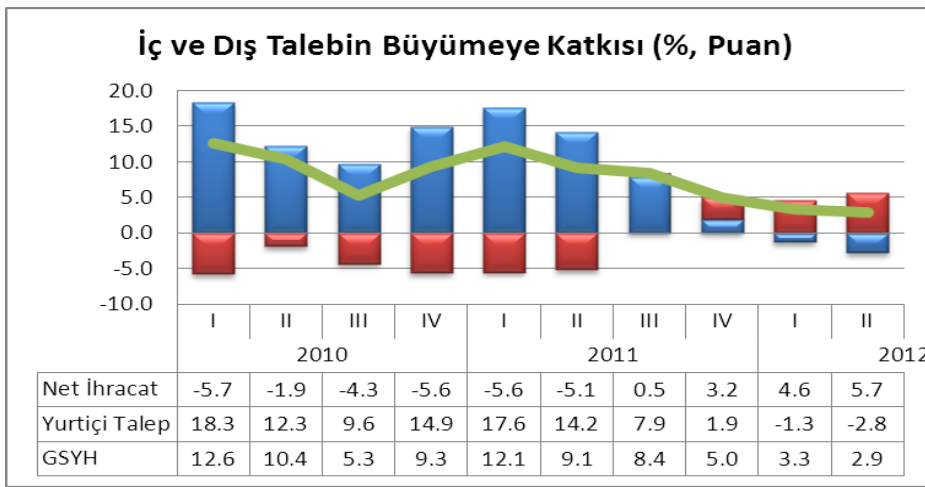
- Büyümenin talep bileşenlerine bakıldığında tüketim ve yatırım harcamalarında yılın ilk üç ayında yaşanan durgunluğun, ikinci üç ayla daralmaya döndüğü görülmektedir.

2009 krizinden bu yana ilk kez ailelerin tüketim harcamasında ve özel sektör yatırımlarında düşüş söz konusudur. Ailelerin tüketim harcaması ikinci üç ayda, geçen yılın aynı dönemine göre, % 0,5 daralırken, özel sektör yatırımları aynı dönemde % 7,9 düşmüştür.

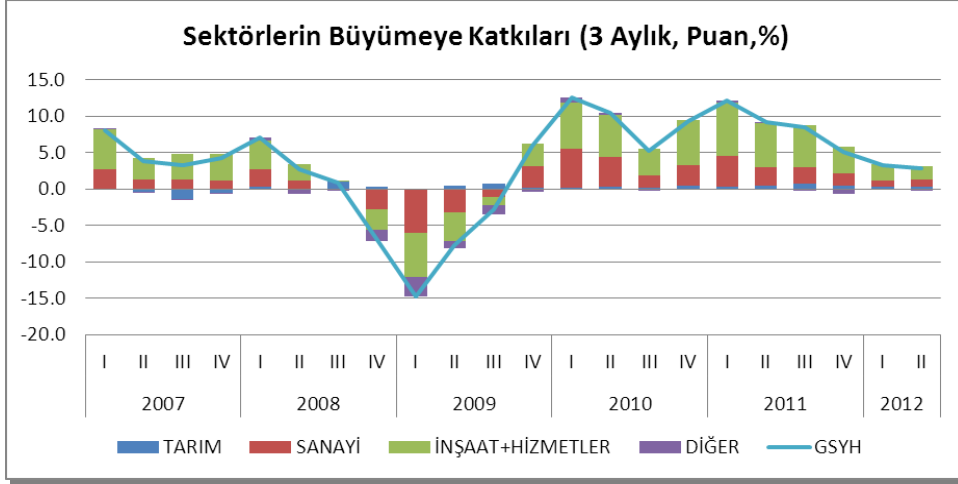
Kaynak: TÜİK

- Bu gelişmelerin etkisiyle ikinci üç ayda tüketim ve yatırım harcamalarından oluşan yurtiçi nihai talep büyümeyi 2 puan aşağı çekerken, net ihracatın büyümeye katkısı 5,7 puan oldu. İç ve dış talebin bir bölümü stoktan karşılanınca, stoktaki erime de büyümeyi 0,8 puan aşağı çekti. Veriler Türkiye ekonomisinin dış talep katkısıyla daralmadan kurtulduğunu gösteriyor.

Kaynak: TÜİK

- İkinci üç ayda tarım, sanayi ve hizmetler sektörlerinde sırasıyla % 3,5, % 3,6 ve % 3,2 oranlarında büyüme gerçekleşirken, inşaat sektöründeki büyümenin aynı dönemde % 0,4 seviyesinde kaldığı dikkati çekiyor. **Bu rakamlar tüm sektörlerin gelişim hızında bir yavaşlama olduğunu, ancak inşaat sektöründeki yavaşlamanın çok daha sert olduğunu ortaya koyuyor.**
- Büyümeye sektörlerin yaptığı katkıya bakıldığında ise büyümenin 0,3 puanının (% 8,9) tarımdan, 1 puanının (% 35,3) sanayiden, 1,8 puanının (% 62,2) ise hizmetler sektöründen geldiği dikkati çekmektedir. Sektörel katma değerler büyümeye toplamda 3,1 puan katkı yaparken, dolaylı mali aracılık ile vergi ve sübvansiyonlar gibi düzeltme kalemleri toplam katma değer artışını 0,2 puan aşağı çekmiş ve büyüme hızını % 2,9'da tutmuştur.

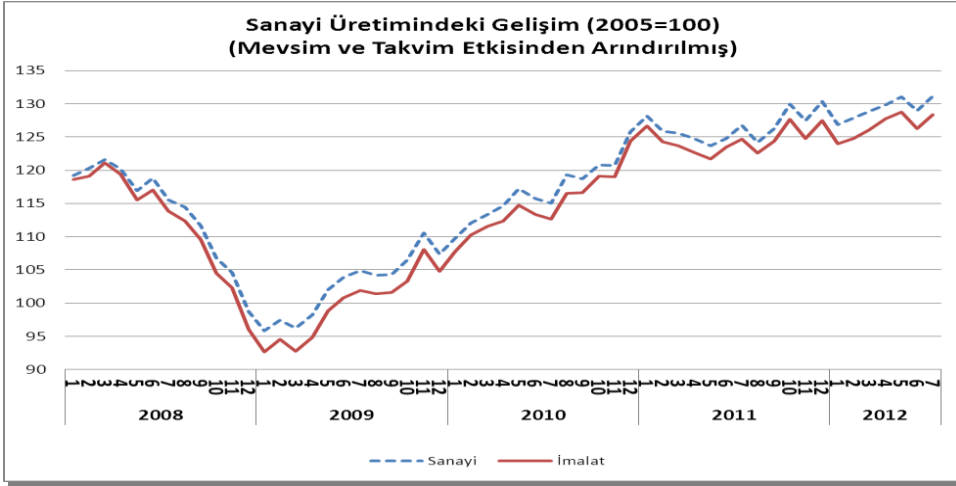
Kaynak: TÜİK

- Sonuç olarak Türkiye ekonomisi yılın ikinci üç ayında da yavaşlamaya devam etmiştir. İnişin sert bir iniş olduğu ortadadır. Rakamlar iç talepte birinci üç ayda kaydedilen durgunluğun, ikinci üç ayda daralmaya dönüştüğünü göstermektedir. Dış talepteki artış ise ekonominin tamamında yaşanacak bir daralmanın önüne geçmiştir.
- Tüm bunlar AKP'nin ülkeyi içine soktuğu çıkmazı göstermektedir.
- Son seçimden önce AKP'nin vatandaşlarımızın gelirini artırmadan sıcak parayla borcunu artırarak iç talebi canlandırma stratejisi cari açığın sürdürülemez seviyelere ulaşmasına neden olmuştur.

- Seçimden sonra ise cari açığı kontrol altına alma çabası ekonomiyi hızla yavaşlatmıştır. Bunun sonucunda geliri artmayan vatandaşın borç yükü artmış, vatandaş borcunu kapatabilmek için harcamalarını kısmıştır. Buna ek olarak ekonomi yönetiminden farklı sesler gelmeye başlayınca, güven veren bir program da ortada olmayınca şirketler de yatırımlarını kısmış, ekonomideki yavaşlama daha da hızlanmıştır.

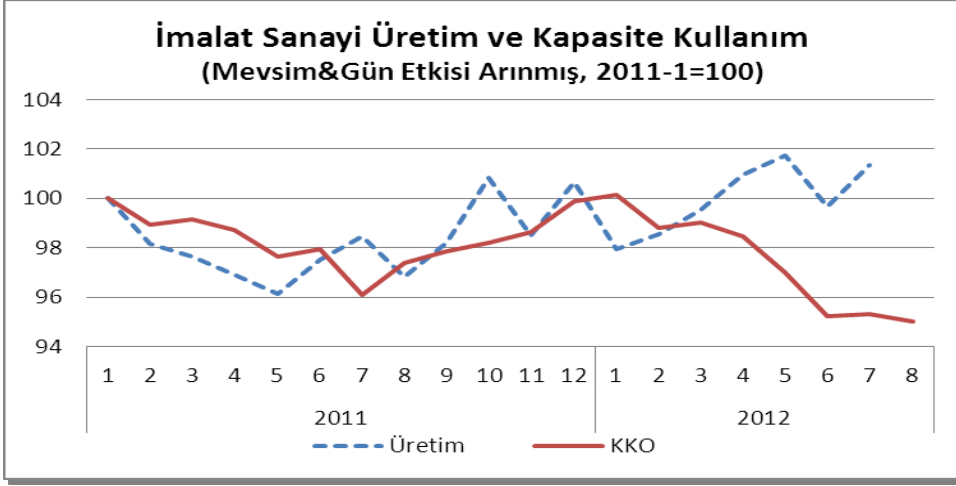
Temmuz'da üretim sürprizi

- Temmuz'da sanayi üretimi, geçen yılın aynı ayına göre, % 3,4 arttı ve piyasa beklentisini (% 2,3) aştı. Mevsim ve takvim etkisinden arınmış üretim ise yıl içindeki en yüksek artışını Temmuz'da gösterdi ve üretim % 1,7 arttı. Benzer eğilim imalat sanayi üretiminde de söz konusu. İmalat sanayi üretimi Temmuz'da, geçen Temmuz'a göre, % 3 artarken, mevsim ve gün etkilerinden arınmış üretim % 1,7 artış gösterdi.

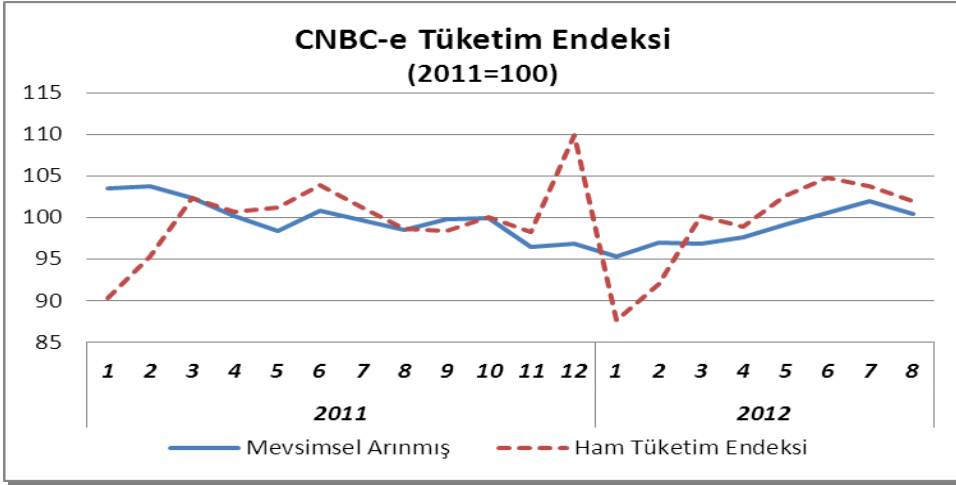

Kaynak: TÜİK

- Kapasite kullanımı sürekli düşerken, altın hariç ihracat gerilemeye başlamışken, iç talep ve tüketim de toparlanma işaretleri yok iken üretimdeki bu artışın gerekçeleri izaha muhtaçtır.

Kaynak: TÜİK, TCMB

Kaynak: Turkey Data Monitor

- Üretimin alt detaylarına bakıldığında ise Temmuz'da, geçen yılın aynı ayına göre, yatırım malları imalatında % 4,1 gerileme olduğu; dayanıksız tüketim malı üretiminin ise % 3,5 düştüğü dikkati çekiyor.
- Diğer yandan Temmuz'da, geçen yılın aynı ayına göre, imalat sanayinin 24 alt sektöründen 16'sında üretim artışı olduğu; en yüksek üretim artışının ise eczacılık ürünleri imalatında gerçekleştiği anlaşılmaktadır.

Tablo: Ana Gruplar İtibariyle Üretim Artış Hızları (%)

	2011 Temmuz	2012 Temmuz	Fark (Puan)
Toplam sanayi	7,0	3,4	-3,6
<i>Ara Mali</i>	5,2	3,7	-1,4
<i>Dayanıklı Tüketim</i>	9,7	-3,5	-13,2
<i>Dayanısız Tüketim</i>	-1,8	9,0	10,9
<i>Enerji</i>	4,7	5,6	0,8
<i>Sermaye Mali</i>	28,7	-4,1	-32,9
Madencilik ve Taş ocakçılığı	1,2	-1,7	-2,8
Metal cevherleri madenciliği	10,5	-4,1	-14,6
İmalat Sanayi	7,3	3,0	-4,3
Gıda ürünlerinin imalatı	5,0	2,3	-2,7
Temel eczacılık ürünlerinin	-7,9	50,5	58,4
Elektrikli teçhizat imalatı	13,1	-4,4	-17,5
Motorlu kara taşıtı, treyler (römork)	35,1	-7,9	-43,0
Mobilya imalatı	17,9	-7,1	-25,1
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme	7,1	8,2	1,0

Kaynak: TÜİK

Ekonomideki Yavaşlama ve Altınla Cari Açıktaki Düzeltme Devam Ediyor

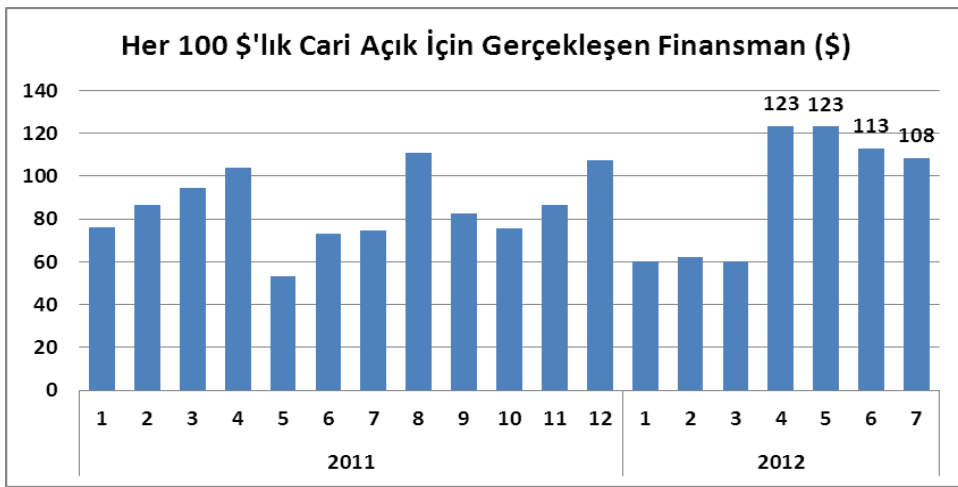
- Temmuz ayı ödemeler dengesi rakamları ekonomideki yavaşlama ve altın ticaretinin etkisiyle cari açıktaki düzelmenin devam ettiğini göstermektedir.
- **Cari açık yılın ilk yedi ayında, geçen yıla göre, 15,7 milyar dolar gerilemiş ve 34,5 milyar dolara inmiştir. Açıktaki düzeltmenin yaklaşık 4 milyar doları ise altın ticaretinden (altın ihracı-ithali) kaynaklanmıştır. Diğer ifadeyle ilk yedi ayda cari açıktaki her dört dolarlık düzeltmenin 1 doları altın ticaretinden gelmiştir.**
- Yılın ikinci üç ayında sermaye ve finans hesabından kaynak girişindeki hızlanma Temmuz ayında bir miktar yavaşlayarak devam etmiştir. Temmuz'da her 100 dolarlık cari açık için sermaye ve finans hesabından 108 dolar kaynak girmiştir.

Tablo: Cari Denge (Milyon \$)

	2012-07	2011-07	Yılbaşından Beri		12-Aylık Toplam	
			2012-07	2011-07	2012-07	2012-06
Cari İşlemler Hesabı	-3,856	-5,418	-34,462	-50,186	-61,417	-62,979
sak: Enerji Dışı	74	-1,055	-4,957	-24,107	-10,413	-11,542
Mal Dengesi	-6,379	-7,971	-40,885	-54,432	-75,543	-77,135
İhracat	13,675	12,509	92,619	81,432	154,583	153,417
yıllık, %	9.3	23.8	9.3	23.8	9.3	18.9
İthalat	-20,054	-20,480	-133,504	-135,864	-230,126	-230,552
yıllık, %	-2.1	32.5	-2.1	32.5	-2.1	-5.8
Hizmetler Dengesi	2,931	3,060	9,724	8,508	19,212	19,341
sak: Turizm	2,738	2,688	9,228	8,638	18,634	18,584
yıllık, %	1.9	22	1.9	22	1.9	10.7
Gelir Dengesi	-455	-608	-4,032	-5,070	-6,743	-6,896
sak: Faiz Giderleri	-429	-359	-3,313	-2,734	-5,724	-5,654
Cari Transferler	47	101	731	808	1,657	1,711

Kaynak: Turkey Data Monitor

- Diğer yandan kaynağı belirli olmayan fon giriş-çıkışlarının izlendiği Net Hata Noksan kaleminde Nisan ayında başlayan çıkışın Temmuz'da da devam ettiği gözlenmiştir. Temmuz'da bu kalemden çıkan kaynak 324 milyon dolar olurken, Nisan-Temmuz döneminde aynı kalemden çıkış 3,2 milyar dolar olmuştur. Yılın ilk üç ayında aynı kalemden 6,4 milyar dolar para girişi olmuştur.
- Sonuçta yılın ilk yedi ayında bu hesaptan giren kaynağı belirsiz fon miktarı 3,2 milyar dolar olmuştur. Geçtiğimiz yılın aynı döneminde aynı hesaptan gelen paranın 9,6 milyar dolar olduğu dikkate alındığında kaynağı belirsiz para girişlerinin üçten bire düştüğü anlaşılmaktadır.

Kaynak: TCMB

Tablo: Ödemeler Dengesi (Analitik Sunum, Milyon \$)

ANALİTİK SUNUM (*)		2011	2012	%
		Ocak-Temmuz	Ocak-Temmuz	Değişme
A-	CARİ İŞLEMLER HESABI	-50,186	-34,462	-31.3
1.	İhracat f.o.b.	81,432	92,619	13.7
2.	İthalat f.o.b.	-135,864	-133,504	-1.7
	Mal Dengesi	-54,432	-40,885	-24.9
3.	Hizmetler Dengesi: Gelir	20,307	21,163	4.2
4.	Hizmetler Dengesi: Gider	-11,799	-11,439	-3.1
	Mal ve Hizmet Dengesi	-45,924	-31,161	-32.1
5.	Gelir Dengesi: Gelir	2,582	3,189	23.5
6.	Gelir Dengesi: Gider	-7,652	-7,221	-5.6
	Mal, Hizmet ve Gelir Dengesi	-50,994	-35,193	-31.0
7.	Cari Transferler	808	731	-9.5
B.	SERMAYE HESABI	-31	0	
C.	FİNANS HESABI	50,830	41,290	-18.8
8.	Yurtdışında Doğrudan Yatırım	-1,450	-2,660	83.4
9.	Yurtiçinde Doğrudan Yatırım	9,446	8,878	-6.0
10.	Portföy Hesabı-Varlıklar	2,422	1,637	-32.4
11.	Portföy Hesabı-Yükümlülükler	16,611	15,818	-4.8
11.1.	Hisse Senetleri	-672	1,964	...
11.2.	Borç Senetleri	17,283	13,854	-19.8
12.	Diğer Yatırımlar-Varlıklar	9,053	1,338	-85.2
12.1.	Merkez Bankası	1	1	0.0
12.2.	Genel Hükümet	-54	-32	-40.7
12.3.	Bankalar	-1,013	3,245	...
12.4.	Diğer Sektörler	10,119	-1,876	...
13.	Diğer Yatırımlar-Yükümlülükler	14,748	16,279	10.4
13.1.	Merkez Bankası	-834	-985	18.1
13.2.	Genel Hükümet	1,496	152	-89.8
13.3.	Bankalar	6,722	11,114	65.3
13.4.	Diğer Sektörler	7,364	5,998	-18.5
	Cari,Sermaye ve Finansal Hesaplar	613	6,828	1,013.9
D.	NET HATA VE NOKSAN	9,566	3,165	-66.9
	GENEL DENGE	10,179	9,993	-1.8
E.	REZERV VARLIKLAR	-10,179	-9,993	-1.8
14.	Resmi Rezervler	-9,091	-8,840	-2.8
15.	Uluslararası Para Fonu Kredileri	-1,088	-1,153	6.0

Kaynak: TCMB, (*): Geçici veriler

- Cari açığın finansmanında borç ve spekülasyon nitelikli kaynak girişleri ağırlığını korumaktadır. Geçtiğimiz yılın ilk yedi ayında banka borçlanmasının toplam finansman içindeki payı % 13 iken, aynı rakam şimdi % 27'dir. Yine portföy hesabından giren sıcak paranın toplam finansman içinde aldığı pay geçtiğimiz yılın ilk yedi ayında % 33 iken şimdi aynı oran % 38 olmuştur.
- Ortaya çıkan tablo cari açığın ekonomideki yavaşlama ve altın ticaretiyle gerilediğini diğer yandan finansmandaki kırılganlığın devam ettiğini göstermektedir.
- Cari açığı iç talebi kısarak ve altın ticaretinin yaptığı katkıyla düşürmenin sınırlarına gelinmiştir. Nitekim bazı bakanlar ve iş âlemi seslerini yükseltmeye başlamışlardır.

Talebi canlandırmak için para politikasına başvurmak ise bugüne kadar azaltılmaya çalışıldığı söylenen kırılganlıkları yeniden canlandıracaktır.

- Türkiye büyüme cari açık sarmalından dünyada beklenen üçüncü parasal genişlemeye umudunu bağlayarak çıkamaz. Yapılması gereken küresel sermaye hareketlerinin sanayinin rekabet gücünü tahrip etmesini önleyecek tedbirleri almak, dış ticarete konu malları üreten sektörlerin rekabet gücünü artırmak, cari açığın finansman kalitesini artıracak tedbirleri uygulamak ve yapısal önlemlerle bütçenin esnekliğini artırmaktır.
- Bu kapsamda, büyük beklentilerle kamuoyuna lanse edilen yeni teşvik paketinin yurtiçine doğrudan yabancı yatırım çekme konusunda umulan etkiyi yaratmadığı görülmektedir. Bu yılın ilk yedi ayında yabancı yatırımcıların aldığı teşvik belgesi sayısı geçen yılın aynı döneminin % 19 altındadır. Aynı dönemde teşvike konu yabancı sabit sermaye tutarı ise % 55 gerilemiştir.
- AKP izlediği yanlış dış politika ile Türkiye'nin jeopolitik risklerinin artmasına neden olmuştur. Riski artan bir bölgeye yabancı yatırımcıların gelmesi mümkün değildir. Yine ekonomide güven ve istikrar olmadan Türkiye'nin bir yatırım üssü olması hayaldir. Güven ve istikrar için her şeyden önce kanunlara saygılı bir iktidara ihtiyaç vardır. Oysa AKP hükümetinin yasa tanımazlığı had safhaya ulaşmıştır.
- AKP, kendi döneminde çıkardığı bütçe sürecine ilişkin hükümleri düzenleyen 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nu çiğnemeye devam etmektedir. Bu, geçtiğimiz yıl yayımladığı bir KHK ile getirdiği süre uzatımına rağmen gerçekleşmektedir.
- Kanunun, KHK ile değiştirilen, 16. Maddesine göre Bakanlar Kurulunun en geç Eylül ayının ilk haftası sonuna kadar Orta Vadeli Programı (OVP) Resmi Gazetede yayımlaması gerekmektedir. Eylül ayının üçte biri bitmesine karşın OVP halen ortada yoktur.
- Bir programı bile zamanında çıkarma becerisini gösteremeyen iktidarın Türkiye'ye doğrudan yatırımları çekmesi ve cari açığın finansman kalitesini artırması mümkün değildir.